

NOMINA TA' DOTT RAYMOND BONDIN GHALL-HATRA TA' AMBAXXATUR MHUX RESIDENTI GHALL-PAKISTAN

Mistoqsijiet sottomessi mill-Membri tal-Gvern

1. X'taħseb li huma l-isfidi li għandu l-Pakistan? U kif qiegħed tara dawn l-isfidi jiġu indirizzati f'dan il-pajjiż? X'inhuma l-binarji, b'mod ġenerali, li beħsiebek taħdem fuqhom f'każ li tinħatar ambaxxatur?

Il-Pakistan bħalissa għaddej minn sfidi kbar ekonomiċi wara perjodu relattivament tajjeb fil-konfront tal-covid. Dan huwa riżultat tal-fatt li hu pajjiż li jiddependi ħafna fuq importazzjoni, anki fil-qasam tal-ikel. Il-previżjoni hija waħda ta' kriżi ekonomika kbira u bżonn ta' aktar għajjnuna finanzjarja mil-IMF u l-EU. Naħseb li l-istand ta' Malta għandha tkun waħda ta' appoġġ mill-EU lejn stabilità fil-pajjiż meta wiehed jara kemm il-Pakistan hu ta' importanza strateġika f'żona pjuttost imqanqla minn konflitti storiċi. Dan anki fid-dawl ta' preżenza ta' numru dejjem jikber ta' residenti mill-Pakistan f'pajjiżna.

2. Bħala Ambaxxatur mhux Residenti, kif tara li x-xogħol tiegħek jista' jwassal sabiex jiżiedu u jitjiebu r-rabtiet politiċi u soċjali bejn il-Pakistan u Malta rispettivament? Liema taħseb li huma l-isfidi prinċipali li għandna negħlbu sabiex insaħħu r-relazzjoni bejn iż-żewġ pajjiżi?

Il-ħidma ta' Ambaxxatur mhux residenti mhix faċli u f'tit tista' tinfluwenza dak li fir-realtà jsir. Malta għandha relazzjoni storika tajba ħafna mal-Pakistan: biżżejjed niftakru li kienu huma li għajjnuna biex twaqqfet l-Air Malta u kellna, u għandna, wkoll numru ta' tobba minn hemm li ilhom hawn is-snin. Però llum fuq livell ekonomiku kważi ma hemmx rabtiet. Ftit nesportaw u nimportaw. Naħseb li rridu nipprovaw intejbu dan u naraw x'nistgħu noffru lill-Pakistan. Ċert li nistgħu ntejbu r-relazzjoni tagħna magħhom fuq livell ekonomiku u anki fil-qasam edukattiv u ta riċerka, Irridu nżidu l-kuntatt bilaterali barra dak li jsir permezz tal-UE.

3. X'taħseb li huma n-niċeċ ekonomiċi u kummerċjali li nistgħu nsibu sinerġiji fuqhom bejn Malta u l-Pakistan? Kif tara li għandna nsaħħu r-relazzjonijiet kummerċjali bejn iż-żewġ pajjiżi rispettivi?

Huwa kmieni wisq għaliya li nidentifika n-niċeċ li nistgħu naħdmu fuqhom u dan jiddependi fuq dak li għad irrid nisma' mingħandhom, però jien ċert li nistgħu nergħu nqajmu r-relazzjonijiet storiċi li kellna u naħdmu fuq ħwejjeġ speċifiċi anki kummerċjali. Ma nafx x'inhuma l-bżonnijiet tagħhom.

4. Tara li hemm trattati li jistgħu jithaddmu aħjar bejn iż-żewġ pajjiżi? Jew trattati oħra li għandhom jiġu esplorati għaż-żmien li ġej?

Hemm diversi trattati mal-EU li però għad irrid niġi infurmat fuqhom. Fuq livell bilaterali jidher li kważi ma hemm xejn li hu attiv illum. Għalhekk hemm ħafna fuq xhiex wiehed jista' jaħdem.

5. Kif tara li Malta u l-Pakistan jistgħu jikkollaboraw, b'mod partikolari fuq l-aspett agrikolu u tas-servizzi? Tara li hemm lok fejn b'xogħlok Bħala ambaxxatur tkun tista' thegħeġ kollaborazzjoni f'dan is-settur?

Kif għidt huma jiddependu hafna fuq imports speċjalement ta' ikel. Malta tista' toffri prodotti agrikoli u ikel manifatturat li jien ċert jista' jsib suq hemm. Pero f'dal-mument ma nafx biżżejjed dwar dan.

6. Tista' telabora ftit iżjed fuq il-karriera tiegħek fi hdan il-Korp Diplomatiku u/jew il-Ministeru tal-Affarijiet Barranin?

Fuq livell personali ili aktar minn 30 sena nikkollabora mal-UNESCO li jibagħtuni biex nagħmel rapporti dwar wirt storiku d-dinja kollha. Żort 62 pajjiż magħhom. Illum ftit li xejn niġi mitlub. Jien kont u għadni magħruf li nintbagħat f'pajjiżi fejn kien hemm ukoll problemi diplomatiċi u mhux biss fuq wirt, Ilni mill-2004 nikkollabora mal-Palestina, biex nagħti eżempju. Mal-Ministeru tagħna kont għamilt erba' snin bħala l-Ambaxxatur u Delegat Permanenti ta' Malta għall-UNESCO [non residenti u onorarju, ċjoè bla honorarium] u sena bħala Charges d'Affaires fl-Ambaxxata ta' Malta f'Liżbona. F'dawn l-aħħar erba' snin, s'issa, kont l-Ambaxxatur mhux residenti ta' Malta għall-Bulgarija.

Mistoqsijiet sottomessi mill-Membri tal-Oppożizzjoni

1. Tista' tispjega x'passi taħseb li għandhom jittieħdu sabiex jissodaw iktar ir-relazzjonijiet ta' pajjiżna mal-pajjiż li tiegħu ġejt nominat biex isservi bħala ambaxxatur ta' pajjiżna?

Il-kuntatti bejn Malta u l-Pakistan huma kwazi non-eżistenti, anki mil-lat ta' kummerċ. Il-kuntatti huma Prattikament kollha tra l-UE. Naħseb li hemm lok li naħdmu biex inkabbru l-kuntatti bilaterali speċjalement fil-qasam ta' esportazzjoni ta' ikel maħdum. Però għad irrid nisma' x'inhuma l-bżonnijiet tagħhom.

2. Tista' tindika, fl-opinjoni tiegħek, liema huma l-isfidi prinċipali fir-relazzjonijiet bejn Malta u l-pajjiż li tiegħu ġejt nominat biex isservi bħala ambaxxatur ta' pajjiżna?

Wara li fil-passat għamilt erba' snin bħala l-Ambaxxatur mhux residenti ta' Malta għall-UNESCO u dawn l-aħħar erba' snin bħala l-Ambaxxatur mhux residenti ta' Malta għall-Bulgarija naf kemm hu diffiċli li tkun Ambaxxatur non residenti, aktar u aktar ma pajjiż daqshekk `l bogħod. Nemmen però li kemm minħabba l-istorja tagħna kolonjali u kemm minħabba l-kuntatti storiċi tagħna mal-Pakistan nistgħu nergħu naħdmu biex inkabbru r-relazzjoni bilaterali tagħna.

3. Tista' tispjega x'inhuma l-pożizzjonijiet u interessi komuni li aħna nħaddnu mal-pajjiż li tiegħu ġejt nominat biex isservi bħala ambaxxatur ta' pajjiżna?

Malta u l-Pakistan kienu t-tnejn kolonji tal-Ingilterra, Fis-snin sebghin kellna kuntatti bilaterali tajbin imma llum kwaži non-eżistenti. Il-kummerċ magħhom hu kwaži non-eżistenti però aħna llum ovvjament nimxu ma' dak li tagħmel l-UE. Malta wkoll hawn preżenza qawwija ta' Pakistani li ġew jaħdmu hawn u jidher li t-talbiet minn hemm qed jikbru.

4. Tista' tinforma lill-kumitat jekk diġà kellekx żjarat fil-pajjiż li tiegħu ġejt nominat biex isservi bħala ambaxxatur ta' pajjiżna u jekk għandekx xi rabtiet jew investimenti kummerċjali f'dak il-pajjiż?

Jien żort 63 pajjiż, prinċipalment biex nagħti parir fuq wirt għall-UNESCO però qatt ma żort il-Pakistan. Jien m'għandi ebda rabtiet jew investimenti kummerċjali la fil-Pakistan u mkien.

5. Tista' tindika jekk kontx impjegat mal-Istat Malti u, jekk iva, f'liema dipartiment/awtorità/entità?

Għal 20 sena, 1987-2007, kont il-Kordinatur Eżekuttiv tal-Valletta [u Mdina/Kottonera 1997-2007] Rehabilitation Prokekt fuq kuntratt. Mill-2007 sal-2021 kont impjegat ma' Heritage Malta. Illum jien iċ-Chairman tal-Kummissjoni Nazzjonali tal-UNESCO fuq ononarium ta' 250 ewro fix-xahar.

6. Tista' tindika jekk qatt kontx parti minn Segretarjat ta' Ministru jew Segretarju Parlamentari jew jekk ħdimtx fil-qrib tagħhom f'dawn l-aħħar snin?

Le qatt ma kelli l-ebda kariga f'Ministeru jew Segretarjat.

7. Tista' tindika jekk kontx involut f'xi ħidma diplomatika preċedenti fi ħdan il-Ministeru tal-Affarijiet Barranin?

Għal 4 snin kont l-Ambaxxatur u Delegat Permamenti ta' Malta għall-UNESCO bla ebda onorarium. Għamilt sena waħda Charges d'Affaires ta' Malta fl-Ambaxxata ta' Liżbona. Dawn l-aħħar erba' snin kont l-Ambaxxatur mhux residenti ta' Malta għall-Bulgarija.

8. Tista' tiddikjara jekk għandekx xi kunflitt ta' interess f'din il-ħatra tiegħek?

Ma għandi ebda kunflitt ta' interess.

9. Tista' tiddikjara jekk għandekx passaport ta' pajjiż ieħor?

M'għandi ebda passaport ħlief dak Malti.